

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านไผ่
จังหวัดขอนแก่น

คำนำ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังหาความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านไผ่

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านไผ่

๒๐ มกราคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๒
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๓
ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง และแผนบริหารความเสี่ยง	
ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๔
ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๔
ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)	๕
ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)	๗
ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๘
ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๙
ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๑๐
ขั้นตอนที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๑

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยงแบ่งออกเป็น ๔ ด้านดังนี้

๑. **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S)** หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสมรวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์โครงสร้างองค์กรภาวะการแข่งขันทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. **ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O)** เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงานโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F)** เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงินเช่นการบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กรเช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับ

ขั้นตอนการดำเนินการเป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์การวางแผนการควบคุมและการจัดทำรายงาน เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญาการร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัยคือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหารความซื่อสัตย์จริยธรรมคุณภาพของบุคลากรและการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึงและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงานเป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขันสภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมืองเป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองข้าราชการพนักงานบริษัทหรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนาและมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้นแต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆทั้งในหน่วยงานราชการรัฐวิสาหกิจและบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านแฮด การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างสืบทอดวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมายให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมถูกกฎหมายโปร่งใสและตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยง และแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknow Factor
๑	การละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปทำประโยชน์ส่วนตัว ได้แก่ การขาดราชการโดยไม่มีการลาตามระเบียบของทางราชการ, การมาสาย กลับก่อนเวลาราชการ, การใช้เวลาราชการ ทำประโยชน์ส่วนตัว เช่น การขายของส่วนตัว	✓	
๒	การเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินทางราชการไปเป็นของตนเอง ได้แก่ การใช้พัสดุของทางราชการโดยไม่ขออนุมัติยืมพัสดุตามระบบทางราชการ	✓	
๓	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ และหรือซ้ำซ้อน ได้แก่ การเบิกเกินอัตราค่าตอบแทนตามสิทธิ์พึงมีพึงได้, การเบิกซ้ำซ้อน		✓
๔	การใช้ยานพาหนะทางราชการ ได้แก่ การใช้รถของทางราชการไปใช้ส่วนตัว		✓

หมายเหตุ :

๑. Known Factor หมายถึง ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว
๒. Unknow Factor หมายถึง ความเสี่ยงไม่เคยเกินหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปทำประโยชน์ส่วนตัว		✓		
๒	การเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินทางราชการไปเป็นของตนเอง		✓		
๓	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ และหรือซ้ำซ้อน		✓		
๔	การใช้ยานพาหนะทางราชการ		✓		

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร ดังนี้

สีเขียว	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับต่ำ
สีเหลือง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (สามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงาน ตามปกติ ควบคุมดูแลได้)
สีส้ม	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูง(เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติได้)
สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ)

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ตารางที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็นรุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปทำประโยชน์ส่วนตัว		๓			๓		๙
๒	การเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินทางราชการไปเป็นของตนเอง		๓			๓		๙
๓	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ และหรือซ้ำซ้อน		๓			๓		๙
๔	การใช้ยานพาหนะทางราชการ		๓			๓		๙

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	การละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปทำประโยชน์ส่วนตัว	๑.อบรม ปลุกจิตสำนึกให้บุคลากรให้มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ๒.สนับสนุน สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เช่น รางวัล การชมเชย สวัสดิการ การให้การสนับสนุนอื่นๆ เป็นต้น ๓.การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด โดยผู้บริหารสถานบริการต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากร ๔. มีช่องทางการร้องเรียนให้มีความสะดวก เข้าถึงง่าย	
๒	การเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินทางราชการไปเป็นของตนเอง	๑.การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด ๒.การตั้งคณะกรรมการในการดูแลเงินหรือทรัพย์สินของทางราชการ ๓.การจัดทำรายงานเงินบำรุงประจำเดือน รายงานวัสดุครุภัณฑ์ประจำปี ๔.การมีคณะกรรมการตรวจสอบ กลั่นกรองระดับอำเภอ	
๓	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ และหรือซ้ำซ้อน	๑.การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ขออนุมัติไปราชการเสนอขออนุมัติก่อนทุกครั้ง เพื่อกลั่นกรอง เช่น แผนเวชปฏิบัติ แผนงาน/โครงการต่าง ๆ การไปราชการ เป็นต้น ๒.การนำระเบียบราชการใหม่ ๆ มาให้ความรู้ในวันประชุมเสมอ ๓.คณะกรรมการควบคุมภายใน เจ้าหน้าที่การเงิน หัวหน้า เจ้าหน้าที่ ควบคุม กำกับให้เป็นไปตามระเบียบทางราชการ	
๔	การใช้ยานพาหนะทางราชการ	๑.การจัดทำแผนและการขออนุมัติใช้รถราชการประจำเดือน ๒.การควบคุมปริมาณการใช้น้ำมันในแต่ละเดือน ๓.การให้ความรู้ สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรให้มีระเบียบวินัย ๔.การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด โดยผู้บริหารสถานบริการต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากร	

ตาราง ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส / ความเสี่ยงทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครีหรือข่าย			X
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial			X
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		X	
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process		X	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	X		

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ตารางที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปาน กลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปทำ ประโยชน์ส่วนตน	พอใช้		✓	
การเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินทางราชการไป เป็นของตนเอง	ดี		✓	
การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ และหรือซ้ำซ้อน	ดี		✓	
การใช้จ่ายพาหนะทางราชการ	ดี		✓	

ขั้นตอนที่ ๔ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการซึ่งแบ่งได้เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ / ผู้รับมอบผลงาน
องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ / ผู้รับมอบ ผลงาน
องค์กรแต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ
- อ่อน จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบ
ถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ไม่มีความเข้าใจ

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง ...แผนการจัดการ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและการปฏิบัติตน
ตามประมวลจริยธรรมและวินัยข้าราชการ...

ตารางที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต (ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)
๑	การละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปทำ ประโยชน์ส่วนตัว	๑.อบรม ปลุกจิตสำนึกให้บุคลากรให้มีระเบียบวินัย ตรงต่อ เวลา ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ๒.สนับสนุน สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เช่น รางวัล การชมเชย สวัสดิการ การให้การสนับสนุนอื่นๆ เป็นต้น ๓.การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด โดยผู้บริหาร สถานบริการต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากร ๔.มีช่องทางการร้องเรียนให้มีความสะดวก เข้าถึงง่าย
๒	การเปียดบังเงินหรือทรัพย์สินทางราชการ ไปเป็นของตนเอง	๑.การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด ๒.การตั้งคณะกรรมการในการดูแลเงินหรือทรัพย์สินของ ทางราชการ ๓.การจัดทำรายงานเงินบำรุงประจำเดือน รายงานวัสดุ ครุภัณฑ์ประจำปี ๔.การมีคณะกรรมการตรวจสอบ กลั่นกรองระดับอำเภอ
๓	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ และหรือ ซ้ำซ้อน	๑.การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ขออนุมัติไปราชการเสนอ ขออนุมัติก่อนทุกครั้ง เพื่อกลั่นกรอง เช่น แผนเวชปฏิบัติ แผนงาน/โครงการต่าง ๆ การไปราชการ เป็นต้น ๒.การนำระเบียบราชการใหม่ ๆ มาให้ความรู้ในวันประชุม เสมอ ๓.การติดตามนิเทศงานพื้นที่
๔	การใช้ยานพาหนะทางราชการ	๑.การจัดทำแผน และการขออนุมัติใช้รถราชการ ประจำเดือน ๒.การควบคุมปริมาณการใช้น้ำมันในแต่ละเดือน ๓.การให้ความรู้ สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรให้มีระเบียบวินัย ๔.การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด โดยผู้บริหาร สถานบริการต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากร

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	<p>๑.อบรม ปลุกจิตสำนึกให้บุคลากรให้มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่</p> <p>๒.สนับสนุน สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เช่น รางวัล การชมเชย สวัสดิการ การให้การสนับสนุนอื่นๆ เป็นต้น</p> <p>๓.การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด โดยผู้บริหารสถานบริการต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากร</p> <p>๔.มีช่องทางการร้องเรียนที่ความสะดวก</p>	การละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปทำประโยชน์ส่วนตัว	✓		
๒	<p>๑.การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด</p> <p>๒.การตั้งคณะกรรมการในการดูแลเงินหรือทรัพย์สินของทางราชการ</p> <p>๓.การจัดทำรายงานเงินบำรุงประจำเดือน รายงานวัสดุครุภัณฑ์ประจำปี</p> <p>๔.การมีคณะกรรมการตรวจสอบ กลั่นกรองระดับอำเภอ</p>	การเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินทางราชการไปเป็นของตนเอง	✓		
๓	<p>๑.การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน ขออนุมัติไปราชการเสนอขออนุมัติก่อนทุกครั้ง เพื่อกลั่นกรอง เช่น แผนเวชปฏิบัติ แผนงาน/โครงการต่าง ๆ การไปราชการ เป็นต้น</p> <p>๒.การนำระเบียบราชการใหม่ ๆ มาให้ความรู้ในวันประชุมเสมอ</p> <p>๓.การติดตามนิเทศงานพื้นที่</p>	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ และหรือซ้ำซ้อน	✓		
๔	<p>๑.การจัดทำแผนและการขออนุมัติใช้รถราชการประจำเดือน</p> <p>๒.การควบคุมปริมาณการใช้น้ำมันในแต่ละเดือน</p> <p>๓.การให้ความรู้ สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรให้มีระเบียบวินัย</p> <p>๔.การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด โดยผู้บริหารสถานบริการต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากร</p>	การใช้จ่ายพาหนะทางราชการ	✓		

หมายเหตุ : สถานะของสี

- สถานะสีเขียว หมายถึง ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง (ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม)
- สถานะสีเหลือง หมายถึง เกิดกรณีอยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ/นโยบายโครงการ/กิจกรรม ที่เตรียมไว้ แผนได้ผล ความเสี่ยงลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่า ๓
- สถานะสีแดง หมายถึง เกิดกรณีที่อยู่ในข่าย ยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมเพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง มากกว่า ๓

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม
การละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปทำประโยชน์ส่วนตัว	การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด
การเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินทางราชการไปเป็นของตนเอง	การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด
การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ และหรือซ้ำซ้อน	การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด
การใช้จ่ายพาหนะทางราชการ	การใช้ระเบียบราชการและวินัยที่เข้มงวด

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	การละทิ้ง ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไปทำประโยชน์ส่วนตน	-	-
๒	การเบียดบังเงินหรือทรัพย์สินทางราชการไปเป็นของตนเอง	-	-
๓	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์และหรือซ้ำซ้อน	-	-
๔	การใช้จ่ายพาหนะทางราชการ	-	-

หมายเหตุ : สถานะสี

สีเขียว	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับต่ำ
สีเหลือง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก